

BIZTONSÁGI ADATLAP

Verziószám: **9.4**
A készítés dátuma: **2010.11.30.**
Felülvizsgálat dátuma: **2018.08.03.**

1. SZAKASZ: AZ ANYAG/KEVERÉK ÉS A VÁLLALAT/VÁLLALKOZÁS AZONOSÍTÁSA

1.1. Termékazonosító

Cikkszám: **00890**
A termék neve: **AMMÓNIA OLDAT 25 %-OS**
A termék angol neve: **AMMONIA SOLUTION, CONCENTRATED**
A termék latin neve: **AMMONIAE SOLUTIO CONCENTRATA**
Termék szinonim neve(i): **AMMÓNIA 25%-OS OLDAT**
Termék szinonim neve(i): **AMMONIA SOLUTION 25 %**
Termék szinonim neve(i): **AMMONIUM-HIDROXID 25 %**
Termék szinonim neve(i): **AMMONIA SOLUTA CONCENTRATA 25 %**
Reach regisztrációs szám: **01-2119488876-14**

1.2. Az anyag vagy keverék megfelelő azonosított felhasználásai, illetve ellenjavallt felhasználásai

Az anyag vagy keverék megfelelő azonosított felhasználása: **Intermediér: salétromsav-, műtrágyagyártás, festékek, gyógyszerek, műanyagok. Laboratóriumi vegyszer.**
Az anyag vagy keverék ellenjavallt felhasználása: **Ellenjavallt felhasználási terület nem ismeretes.**

1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai

Szállító cég neve:	MOLAR CHEMICALS KFT.	Cemolker Kft.
Szállító cég címe, telefonszáma, fax-száma:	2314 Halásztelek, Árpád utca 1. Tel.: +36-24 527-10	2750 Nagykörös, Baracsi u.3.
Felelős osztály email címe:	molar@molar.hu, web: www.molar.hu	Tel:06-53-552-305
	reach@molar.hu	Web: www.cemolker.hu
		Email: cemolkerkft@gmail.com

1.4. Sürgősségi telefonszám

Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat: **Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat 1096 Budapest, Nagyvárad tér 2. Tel: (06-80) 201-199 Fax: (06-1) 476-1138 e-mail: ettsz@okbi.antsz.hu**

2. SZAKASZ: A VESZÉLY AZONOSÍTÁSA

2.1. Az anyag vagy keverék osztályozása

Osztályozás 1272/2008/EK szerint: **Skin Corr. 1B.; H314 - Bőrmarás, 1B kategória**
STOT SE 3.; H335 - Célszervi toxicitás - egyszeri expozíció, 3. kategória
Aquatic Acute 1.; H400 - Akut vízi toxicitás, 1. kategória

2.2. Címkézési elemek

Címkézés 1272/2008/EK szerint:

Figyelmeztető mondatok: **H314 - Súlyos égési sérülést és szemkárosodást okoz.**
H400 - Nagyon mérgező a vízi élővilágra.
H335 - Légúti irritációt okozhat.

Figyelmeztetés: **VESZÉLY**

Óvintézkedésre vonatkozó mondatok: **P280 - Védőkesztyű/védőruha/szemvédő/arcvédő használata kötelező.**
P273 - Kerülni kell az anyagnak a környezetbe való kijutását.
P301+P330+P331 - LENYELÉS ESETÉN: A száját ki kell öblíteni. TILOS hánytatni.
P305+P351+P338 - SZEMBE KERÜLÉS esetén: Több percig tartó óvatos öblítés vízzel. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.

Veszélyjelek, piktogramok:

2.3. Egyéb veszélyek:

Nem ismeretes.

Az ebben a szakaszban említett H mondatok teljes szövegét lásd a 16. szakaszban.

3. SZAKASZ: ÖSSZETÉTEL/ÖSSZETEVŐKRE VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK
3.1. Anyagok

%	Vegyí anyag neve:	CAS szám:	EU szám:	EU index szám:	1272/2008:
23-28%	AMMÓNIA GÁZ	7664-41-7	231-635-3	007-001-00-5	Flam. Gas 2.; H221 Press. Gas; H280 Acute Tox. 3.; H331 Skin Corr. 1B.; H314 Aquatic Acute 1.; H400
72-77%	VÍZ IONMENTES, R0	7732-18-5	231-791-2		

Az ebben a szakaszban említett H mondatok teljes szövegét lásd a 16. szakaszban.

4. SZAKASZ: ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK
4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

Utasítások belégzés esetére:	A sérültet friss levegőre kell vinni. Rosszullét esetén hívjunk orvost.
Utasítások bőrre kerülés esetére:	A szennyezett ruházatot távolítsuk el. A szennyeződött bőrfelületet bő szappanos vízzel mossuk le.
Utasítások szembe kerülés esetére:	Öblítsük bő vízzel legalább 10 percen keresztül, a szemhéjakat szélesre nyitva. Hívjunk szemorvost.
Utasítások lenyelés esetére:	Azonnal itassunk sok vizet, ne hánytassunk (perforáció veszélye), azonnal hívjunk orvost, ne próbáljuk meg semlegesíteni.
Egyéni védőfelszerelés az elsősegélynyújtók számára:	A védőfelszereléssel kapcsolatos információkhoz lásd a 8. szakaszt.

4.2. A legfontosabb - akut és késleltetett - tünetek és hatások

Akut tünetek és hatások:	Belélegezve égő érzés, köhögés, nehéz légzés, torokfájás. Bőrön és nyálkahártyákon égési sebeket, marásokat okoz. Szembe kerülve vörösség, fájdalom, homályos látás, súlyos mély égések. Lenyelés esetén hányinger, hányás, hasi fájdalom, égő érzés, hasmenés.
Késleltetett hatások:	Nagy koncentráció esetén tüdővizenyőt okozhat. Lappangási idő több óra is lehet.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése

A szükséges orvosi ellátás leírása:	Szembe kerülés esetén azonnal kimosni és szemészt kell hívni! Légutakra Dexametazont használni. Akár 2 napig lappangás után tüdőödéma alakulhat ki. Szükség esetén oxigénbelélegeztetés.

5. SZAKASZ: TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

Általános leírás: Nem éghető folyadék

5.1. Oltóanyag

Alkalmazható tűzoltó anyagok:	víz, szén-dioxid, hab, oltópor
NEM alkalmazható tűzoltó anyagok:	Nem értelmezhető

5.2. Az anyagból vagy a keverékből származó különleges veszélyek

Különleges veszélyek:	Fémekkel érintkezve hidrogén fejlődhet, (robbanásveszély!). Tűz esetén veszélyes gázok (nitrogéntartalmú) képződhetnek.

5.3. Tűzoltóknak szóló javaslat

Egyéni védőfelszerelés tűzoltáskor:	Ne tartózkodjunk a veszélyes zónában megfelelő kémiai védőöltözék és friss levegős légzőkészülék nélkül.

6. SZAKASZ: INTÉZKEDÉSEK VÉLETLENszerű EXPOZÍCIÓNÁL
6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások

Személyi elővigyázatossági intézkedések:	A gőzöket/aeroszolókat ne lélegezzük be. A helyiségben friss levegőt kell biztosítani.
Sürgősségi ellátók esetében:	A védőfelszereléssel kapcsolatos információkhoz lásd a 8. szakaszt.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések

Egyéb megjegyzések:	Szennyvíz rendszerbe engedni tilos. Akadályozzuk meg, hogy az anyag csatornába, élővízbe, talajba kerüljön.

6.3. A területi elhatárolás és szennyezésmentesítés módszerei és anyagai

Eljárás a feltisztításra/felitatásra:	Az esetlegesen kifolyt folyadékot nem éghető felszívóképes anyaggal (pl. homok, perlit, vermikulit, Chemisorb®) kell felitatni, majd felszedni és gondoskodni kell az eltávolításáról.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra

Hivatkozás más szakaszokra: A hulladék kezeléssel kapcsolatos figyelmeztetésekhez lásd.a 13. szakaszt.

7. SZAKASZ: KEZELÉS ÉS TÁROLÁS
7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések

Kezelési előírások: Megfelelően szellőztetett helyiségben, védőkesztyű, porálarc és védőszemüveg használatával dolgozzunk.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei az esetleges összeférhetlenséggel együtt

Tárolási előírások: Szorosan zárt edényzetben, hűvös, száraz körülmények között jól szellőztött helyen tárolandó.

Tárolási hőmérséklet [°C]: max. 25

Nem tárolható együtt: Savas anyagok

7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások)

Meghatározott végfelhasználás: Az 1.2. pontban említetteken kívül egyéb speciális alkalmazása nem várható.

8. SZAKASZ: EXPOZÍCIÓ ELLENŐRZÉSE / EGYÉNI VÉDELEM
8.1. Ellenőrzési paraméterek

Megengedett munkahelyi átlagos koncentráció (ÁK) [mg/m³]: 14

Munkahelyi csúcskoncentráció (CK) [mg/m³]: 36

Biológiai expozíció [mg/g kreatinin]: Nincs adat

Jogsabályi háttér: 25/2000 (IX.30.) EüM-SzCsM együttes rendelet.

8.2. Az expozíció ellenőrzése

Megfelelő műszaki ellenőrzés: A biztonságos munkavégzést elősegítő műszaki intézkedések elsőbbséget élveznek az egyéni védőfelszerelések használatával szemben.

Általános előírások: A szennyezett ruhát azonnal le kell venni. Bőrre kerülés esetén lemosás után bőrvédő krémet kell használni. Az anyaggal való munka után kezet és arcot kell mosni.

Szem,-arcvédelem: Az anyaggal való munka során fröccsenés ellen védő zárt védőszemüveg viselése szükséges.

Kézvédelem: Az anyaggal való munka során védőkesztyű viselése szükséges. Általános munkához ajánlott típus: Butilkaucsuk 0,7 mm vastag, áttörési idő >480 min. Speciális felhasználás esetén célszerű a gyártóval konzultálni.

Légutak védelme: Gőzök és aeroszolok képződése esetén szükséges. Kisebb koncentrációban K (ammóniához) jelű szűrőbetétes gázálarc, nagy koncentrációban friss levegős légzésvédelem kötelező.

9. SZAKASZ: FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK
9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információk

Külső jellemzők: színtelen víztiszta folyadék

Szag: szúrós szagú

Szagküszöb érték: 25-70 ppm

Olvadáspont/fagyáspont [°C]: -57,5

Forráspont [°C]: 37,7

Bomlási hőmérséklet [°C]: Nincs informácó.

Sűrűség (d₂₀) [g/cm³]: 0,91

pH: erősen lúgos

Viszkozitás [mPa.s]: Nincs adat

Gőzsűrűség (levegő=1): 0,59

Oldhatóság vízben: vízben oldható

Megoszlási hányados n-oktanol/víz log P (o/v): log Pow: 0,23

Lobbanáspont [°C]: Nincs információ

Gőznyomás (20 °C-on) [hPa]: 483

Gyulladási hőmérséklet [°C]: Nincs információ

Robbanási határértékek (v/v %): 15,4%(V)-33,6%(V)

Relatív párolgási sebesség (ButAc=1):	Nincs információ
Tűzveszélyesség:	Nem tűzveszélyes
Robbanásveszélyes tulajdonságok:	Robbanásveszélyes anyag.
Oxidáló tulajdonságok:	Nem oxidáló anyag.

9.2. Egyéb információk

Égéshő [MJ/kg]:	Nem éghető
Halmazállapot:	Folyadék

10. SZAKASZ: STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉSZSÉG

10.1. Reakciókészség:	Hevesen reagál savakkal, oxidálószerekkel és halogénekkal.
10.2. Kémiai stabilitás:	Az anyag normál körülmények között stabil, de erősen reakcióképes.
10.3. A veszélyes reakciók lehetősége:	Korrozív hatású. Megtámadja a rezet, alumíniumot, cinket. Hőfejlődés mellett oldódik vízben.
10.4. Kerülendő körülmények:	Hevesen reagál nitrogén-oxidokkal, erős savakkal. Higanytal, ezüstvegyületekkel és halogénekkal instabil, robbanásveszélyes anyagok keletkeznek. Megtámadja a rezet, cinket, kadmiumot és ötvözeit.
10.5. Nem összeférhető anyagok:	Lúgok, jód, erős savak, halogének, higany-oxid, ezüst.
10.6. Veszélyes bomlástermékek:	Tűz esetén: ammónia.

11. SZAKASZ: TOXIKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK
11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ

Általános leírás:	Lenyelés esetén égési sebek a nyelőcsőben és gyomorban. Gyomorgörcsök, véres hányás, nehézlégzés., Gyomor- és nyelőcső-perforálódás veszélye.
Akut toxicitási adatok:	LD50 (szájon át, patkány): 350 mg/kg; LC50 (belégzés útján, patkány): 11590 mg/m ³ /60 min
Akut toxicitás szájon át:	A lenyelés nem tartozik a potenciális expozíciós utak közé.
Akut toxicitás bőrön át:	Égési sérülést okoz.
Akut toxicitás belégzés:	Nyálkahártya irritáció, álmoság. Felszívódás
Bőrkorrózió/Bőrirritáció:	Bőrirritációt, dermatitist okozhat.
Szemkárosodás/szemirritáció:	Szembe kerülve égési sebek, vakság veszélye.
Légzőszervi, vagy bőrszenzibilizáció:	Nem szenzibilizáló (faj: tengeri malac; Buehler teszt)
Csírsejt mutagenitás:	Az in vivo vizsgálatok nem mutattak ki mutagén hatásokat.
Rákkeltő hatás:	Nem ismeretes.
Reprodukciós toxicitás:	Az információ nem áll rendelkezésre.
Célszervi toxicitás, egyszeri expozíció:	Légúti irritációt okozhat.
Célszervi toxicitás, ismétlődő expozíció:	Az anyagot nem osztályozzák, mint speciális célszervi toxikus anyagot. (ismételt expozíció)
Aspirációs veszély:	Gőzeit belélegezve: a légzőtraktusban ödémákat okozhat.

12. SZAKASZ: ÖKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

Általános leírás:	Vízi szervezetekre toxikus. Káros hatást okoz a pH eltolódása. Még híg formában is maró.
12.1. Toxicitás:	
Toxicitás halakra:	LC50: 0,89 mg/l
Toxicitás daphniára és egyéb vízi gerinctelen szervezetekre:	EC50 (Daphnia magna): 101 mg/l/48h
Toxicitás algákra:	EC50 (Chorella vulgaris): 2700 mg/l/18d
Toxicitás baktériumokra:	nincs adat
12.2. Perzisztencia és lebonthatóság:	Biológiaiilag könnyen lebontható.
12.3. Bioakkumulációs képesség:	Bioakkumuláció nem várható (log P o/v)<1
12.4. A talajban való mobilitás:	Megkötődik a talajon, míg a nitrifikáció eredményeként a keletkező nitrát-ion nagyon mozgékony.
12.5. A PBT- és vPvB-értékelés eredményei:	PBT/vPvB vizsgálatot nem végeztek, mert kémiai biztonsági vizsgálat nem szükséges, vagy nem történt.
12.6. Egyéb káros hatások:	Káros hatást okozhat a pH eltolódása. A környezetbe való engedést el kell kerülni.

13. SZAKASZ: ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK

A termékre vonatkozó előírások: Az anyag maradéka veszélyes hulladéknak számít.
A csomagolásra vonatkozó előírások: A szennyezett (kiürült) csomagolóanyagot ugyanúgy kell kezelni, mint a terméket.

13.1. Hulladékkezelési módszerek:

Hulladék kezelési előírások: A hulladékokat a hulladékról szóló 2008/98/EK irányelvek, valamint az egyéb országos és helyi szabályoknak megfelelően kell kezelni. Megsemmisítése erre szakosodott gazdálkodó szervezet segítségével történhet.

14. SZAKASZ: SZÁLLÍTÁSRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

14.1. UN-szám: 2672
14.2. Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés: AMMÓNIA OLDAT "KÖRNYEZETRE VESZÉLYES"
14.3. Szállítási veszélyességi osztály(ok)

8

Szárazföldi szállítási besorolás (RID/ADR): 8
14.4. Csomagolási csoport: III
14.5. Környezeti veszélyek: Környezetre veszélyes anyag
14.6. A felhasználót érintő különleges óvintézkedések: Nem ismeretes.
14.7. A MARPOL-egyezmény II. melléklete és az IBC szabályzat szerinti ömlesztett szállítás: Nem vonatkozik rá.

15. SZAKASZ: SZABÁLYOZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

15.1. Az adott anyaggal kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok:

A 96/82/EK rendelet (SEVESO) szerinti határértékek

alsó küszöbérték [to/év]: 100
felső küszöbérték [to/év]: 200

9I. csoport alapján*

* A küszöbérték az adott csoportba tartozó összes anyag együttes mennyiségére vonatkozik

94/33/EK irányelv alapján az anyaggal végzett tevékenység fiatal személyek esetén részben, vagy egészben korlátozott.

4/2011 (I.14.) VM rendelet helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékéről

légkibocsátási határérték [mg/m3]: 500

15.2. Kémiai biztonsági értékelés Az anyagról kémiai biztonsági értékelés egyelőre nem készült

16. SZAKASZ: EGYÉB INFORMÁCIÓK

A biztonsági adatlap 2. és 3. pontjában szereplő H mondatok:

H314 Súlyos égési sérülést és szemkárosodást okoz.
H335 Légúti irritációt okozhat.
H400 Nagyon mérgező a vízi élővilágra.
A BT adatlap megváltozott szakaszai: 1.,4.,5.,8.,9.,10.,11.,12.,

FIGYELMEZTETÉS:

A megadott információk jelen tudásunkon alapulnak és a termék szállított állapotára vonatkoznak. Az adatlap csak a biztonsági követelmények szempontjából jellemzi a terméket, és nem arra szolgál, hogy annak bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt. Az érvényes rendeletek betartása, az esetleges speciális felhasználási technológiának megfelelő biztonsági előírások kialakítása és betartása felhasználó feladata. Az anyaggal (készítménnyel) kapcsolatos konkrét felhasználási mód során a 98/24/EK irányelv alapján fel kell mérni és értékelni kell a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatokat.

Ez a dokumentum elektronikusan készült és aláírás nélkül is hiteles.